

BOG

PIO (/BOEGER/PIO-ROMAN)

Af Kristian Himmelstrup (/forfattere/kristian-himmelstrup) (2022)

Log ind (/user/login?destination=/boeger/pio-roman) for at anmelde

Biografisk roman om pioneren Louis Pio giver indblik i en spændende periode for den danske arbejderbevægelse, og så er fortællingen en sproglig lækkerbiskken.

LÅN PÅ BIBLIOTEKET

[HTTPS://BIBLIOTEK.DK/DA/SEARCH/WORK/?](https://bibliotek.dk/da/search/work/?)

SEARCH_BLOCK_FORM=870970-

BASIS%3A62547359&FRAGMENT=CONTENT)

TAGS:

LOUIS PIO (/TAXONOMY/TERM/31068) ARBEJDERBEVÆGELSEN (/TAXONOMY/TERM/16442)
FRIGØRELSE (/TAXONOMY/TERM/3497) FÆNGSELSOPHOLD (/TAXONOMY/TERM/3576)
IDEALISME (/TAXONOMY/TERM/4702) KOLONIER (/TAXONOMY/TERM/5795)
KVINDFRIGØRELSE (/TAXONOMY/TERM/6040) LIGESTILLING (/TAXONOMY/TERM/6379)
POLITIK (/TAXONOMY/TERM/8507) SOCIALISME (/TAXONOMY/TERM/9757)

ANMELDELSE

13 sep.22

(/users/mads-damso)

Af Mads Damso (/users/mads-damso)
Skribent

Biografisk roman om pioneren Louis Pio giver indblik i en spændende periode for den danske arbejderbevægelse, og så er fortællingen en sproglig lækkerbiskken.

Med romanen 'Pio' giver Kristian Himmelstrup os et ganske nært portræt af en for arbejderbevægelsen uhyre vigtig person. Louis Pio var således i 1871 en af stifterne af *Den Internationale Arbejderforening for Danmark* – det som bekendt senere er blevet til Socialdemokratiet.

Som menneskerettighedsforkæmper med en ligeledes stor passion for kvindekampen, er han en person, vi har al grund til at anerkende for sit arbejde den dag i dag, men i sin samtid var synet på hans forsøgsnærmæssige nybrud ikke lige velset af alle. Det bliver vi allerede klar over på bogens første sider.

"Alle hans erklæringer, artikler, ytringer er blevet vendt og drejet og har fået tilført en kolorit, som de ikke havde i forvejen, en farvenuance påført ud af sammenhæng, ved at blive bunket sammen med andre ytringer, fremkommet under forhør på syv timer uden afbrydelse, under dræbende oplæsninger og gentagelser efter søvnløse nætter i en mørk celle på dårlig kost og endnu værre madras."

Romanen, der falder i to dele, starter med en forhistorie, hvor vi får forklaret, at Pio i kølvandet på sin deltagelse i krigen mod Preussen i 1864 finder stor inspiration i Pariserkommunen af 1871. På den baggrund udgiver Pio anonymt en pjece med sine medkumpaner under navnet *Socialistiske Blade*. Men før sagen rigtigt kan få rygstød, må han træde frem for folket. Og i det øjeblik han gør det, sættes han i arresten.

Livet i fængslet er den langsomme død. Pio bliver mere og mere syg og mister i den forbindelse så mange tænder, at han efterhånden får samlet ind til et helt raritetskabinet. Mismodet reddes for det meste kun af Augusta, en medsammensvoren, der besøger ham i fængslet, og som sidenhen bliver hans kæreste.

Fortællermæssigt har Himmelstrup her begået den mindre genistreg at give Augusta egne kapitler, der krydsklippes med Pios. Det giver beretningen en god dynamik, at vi som læser får lov at se karakteren Pio udefra, gennem et skarpt kvindeblik. For Pio er på mange måder udelig i sin relation til Augusta. Og da han endelig bliver lukket ud af fængslet igen, fordi borgerskabet ikke ønsker han skal dø som en martyr, der i værste fald kan samle arbejderne, udvikler det sig blandt andet til op til flere trekantsdramaer, der, ved siden af historien om hans politiske liv, tilfører fortællingen en stang sprængfarlig dynamik.

"Alt i redaktionslokalet duftede af baronesse, så der er ikke så meget at sige til, at Pio helst holder hende udenfor døren. Liljekrantz er blevet en fast del af redaktionen efter konferencen, af grunde hun ikke helt forstår, og som Pio ikke føler større lyst til at forklare."

I romanens anden halvdel, der er endnu mere spændende at følge end de politiske problemer i Danmark samt den trøstesløse tilværelse i fængslet, sendes Pio til USA. For at slippe ud af sine økonomiske problemer og for at undslippe yderligere retsforfølgelse for sit politiske arbejde, sætter han ud for at grundlægge en socialistisk koloni i det vilde vesten, der kan imponere Marx og meget ambitiøst skal tjene som et forbillede for de socialistiske samfund i resten af verden.

Nybyggerdrømmen leder os først forbi de guldjorder i Kansas, hvor Pio køber en grund ikke langt fra Chicago, i nærheden af Smoky River. En ny begyndelse, en ny chance for at lykkes. Her drømmer man med Pio. Og så vågner man ellers brat med ham, når foretagendet igen viser sig at være et mareridt. Fra først til sidst er livet en kamp for idealisten Pio, og derfor håber man sådan, men tror nærmest ikke på, at han til sidst kan have held med tilværelsen i frodige Florida.

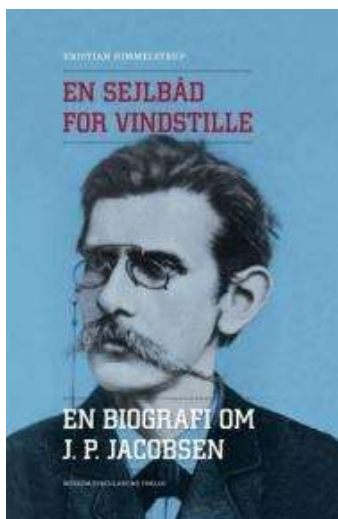
"De skærer sig gennem Gammeltorvs galgenpak til Nytorv, slår slalom mellem boder, børn og bedsteborgere til byretten, hvor trinene bliver tungere, de brede trapper, de joniske søjler, der tungt bærer spottekvadet fra magthaverne: Med lov skal land bygges, for hvilken lov, og hvilket land, når det kun er velbjergede, forstokkede, ældre mænd, der kan bygge, og som derefter smider alle, der ikke mener det samme som dem selv, i fangehullet?"

Fortællingen bæres frem af et fantastisk sprog. Jeg kan kun gætte på, hvor lang tid det må have taget at finde de ord, der fuldstændigt henfører læseren til den tid, som fortællingen foregår i. Jeg letter på hatten og anbefaler denne litterære lækkerbissen til alle historisk interesserede læsere.

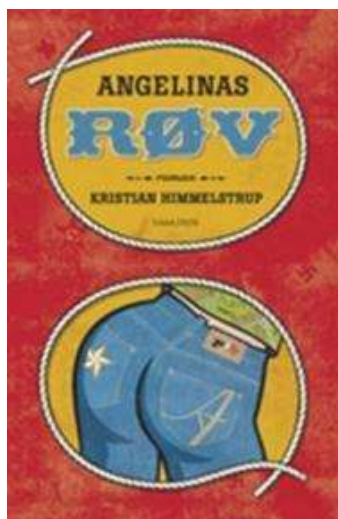
BOGDETALJER

Andre bøger af Kristian Himmelstrup

(/boeger/en-sejlbad-vindstille)
EN SEJLBÅD FOR VINDSTILLE (/BOEGER/EN-SEJLBAD-VINDSTILLE)
Af Kristian Himmelstrup

(/boeger/angelinas-rov)
ANGELINAS RØVD (/BOEGER/ANGELINAS-ROV)
Af Kristian Himmelstrup

**Kristian
Himmelstrup
nomineret til DR
Romanprisen**